PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Ostravský kulturní zpravodaj
- XII. 1972

ze dne

stříbrný vítr v DPB

V posledním měsíci tohoto roku uvede Divadlo Petra Bezruče dvě premiéry. První z nich je Calábkův přepis slavného románu národního umělce Fráni Šrámka „Stříbrný vítr". K rozhlasovému, filmovému a televiznímu zpracování a k divadelní dramatizaci Miloše Hlávky tak přibývá další pokus o přepis tohoto slavného díla do jevištní řeči. Uvědomíme-li si poslání a s ním související i publikum DPB, potom nemůže být šťastnější volby. Připomenu jen slova Karla Čapka: „Dobře je člověku býti s Fráňou Šrámkem, dobře jest naslouchati jeho mužům a ženám. Je to svět mladé divočiny a chlapecké něhy, svět horce smyslný a vášnivě čestný, plný čistoty a živočišnosti, pudově rozpoutaný a přitom cudný. Sečtěte to a jmenuje-li se nějak úhm toho všeho, pak se jmenuje mládí."

Nám nezbývá nic jiného, než souhlasit. Každý člověk má svá léta citového dozrávání. Bolestně rozdychtěné údobí plné omylů, ve kterém hledá sám sebe, své místo, ve kterém objevuje první lásku, první bolesti a zklamání. V tomto údobí je možno ve vzácných případech a jen někdy zaslechnout volání „stříbrného větru", mladého a plného života. Šrámkův Jan Ratkin ho zaslechl a šel za ním.

DPB chce hrát „Stříbrný vítr" nejenom pro mladé, ale i pro generaci, která ho již nikdy neuslyší, jako připomínku krásného mládí.

Komedie dánského autora Ludwiga Holberga „Jeppe z Vršku" je opačného druhu. Tato 250 let stará hra se opírá o lidové divadlo. Přivádí na jeviště sedláka Jeppeho, což se v historii divadla stalo tehdy vůbec poprvé a bylo to chápáno jako kacířská troufalost. Troufalé bylo i to, že autor udělal poddaného pánem a pána poddaným. Třetí „nehorázností" autorova spočívala v tom, že sedlák Jeppe se ukázal člověkem moudrým a dal svému panstvu, které si z něho ztropilo krutý žert, pořádnou lekci.

To, že se hra udržuje na světových jevištích plných 250 let, svědčí o tom, že Jeppe se v průběhu staletí proměňoval s časem a že si nakonec vydobyl rovnoprávnost s ostatními prosluiými dramatickými postavami a narostl v plnokrevný dramatický typ.

Holberg, nazývaný Molièrem severu, napsal dokonalou komedii, která dává příležitost hercům, aby si s chutí zahráli postavy a postavičky s celou jejich živočišnou šťavnatostí a vůní, aby přenesli na diváka radost ze hry.

Stříbrný vítr, který má svou premiéru 8. prosince t. r., režíruje Pavel Hradil a v roli Jana Ratkina uvidíte Tomáše Töpfera. Režisérem Jeppeho z Vršku je Josef Janík a titulní postavu vytvoří Otakar Janda. Premiéra této zemité veselohry je 22. prosince 1972 v Divadle Petra Bezruče v Ostravě.

- IT -

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29-73-78

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník, Ostrava
12. XII. 1972
ze dne

„Stříbrný vítr" v DPB

Je pátek dopoledne a v Divadle Petra Bezruče probíhá poslední zkouška před večerní premiérou. Večer vystoupí na jevišti Jan Ratkin a Anička Karasová, aby se alespoň na dvě hodiny přenesli do jedinečného světa Šrámkova „Stříbrného větru".

Režisér Pavel Hradil se rozhodl nechat své dramatizaci věrný obraz Šrámkova románu. Zaměřil se ovšem především na období, kdy Jan Ratkin prožívá život septimána na konci školního roku a během prázdnin. Základním principem celé inscenace je korzo, ze kterého vycházejí jednotlivé scény, exteriéry i interiéry, základní snahou režiséra pak bylo vytvořit jednotící jevištní tvar.

■ Využili jsme krátké přestávky při obědě a požádali režiséra Pavla Hradila o několik slov:

„Abych se upřímně přiznal, zajímalo mě více téma hry než autor samotný. Jednak proto, že je blízké našim mladým divákům, a také proto, že jsem měl již delší dobu ohromnou chuť pokusit se převést tento obtížný, výrazný literární tvar adekvátně na jeviště.

Snažil jsem se zachytit a pojmout Ratkina jako jednoho z mnoha, skutečného a reálného. Takového, kterému by mladí beze zbytku věřili. Ani jediný z nás, kteří na inscenaci pracujeme, se nesnaží vysvětlit a popsat pocit, který prožívá Ratkin a který Šrámek nazval „stříbrným větrem". Jakmile by se toto podobenství zkonkretizovalo, zbanalizovalo by se a přestalo by být tím, čím je. Dokonce i sám Šrámek projevuje snahu otázku „stříbrného větru" zodpovědět prostřednictvím některých postav, ale nedokáže to. Myslím, že toto Šrámkovo dílo má blíže k lyrické pohádce než k příběhu ze života. Proto opomíjíme přesné místopisné a časové zařazení, které je podle mne v tomto případě nepodstatné."

■ Myslíte si, že Ratkinův problém už dnes nenajde mezi mladými takovou odezvu, jako tomu bylo před léty? Mladí prý už neumějí tak spontánně prožívat všechno to krásné a jedinečné...

„Můj názor je poněkud jiný. Myslím si, že dnes jsou zdroje jiné, ale pocity stejné. Jsem schopen vidět ratkinovský vliv i v dnešním sedmnáctiletém klukovi, který si vezme květovanou košili a obnošené kalhoty. A jestli zrovna myslíme samotného Šrámka, pak jsem si jistý, že zájem o něho střídavě stoupá a klesá. Jestli zrovna dnes je doba vhodná, to nevím. Víte, těžko se o tom povídá, těžko se o tom dělá divadlo, ale strašně dobře se to žije."

(mm)

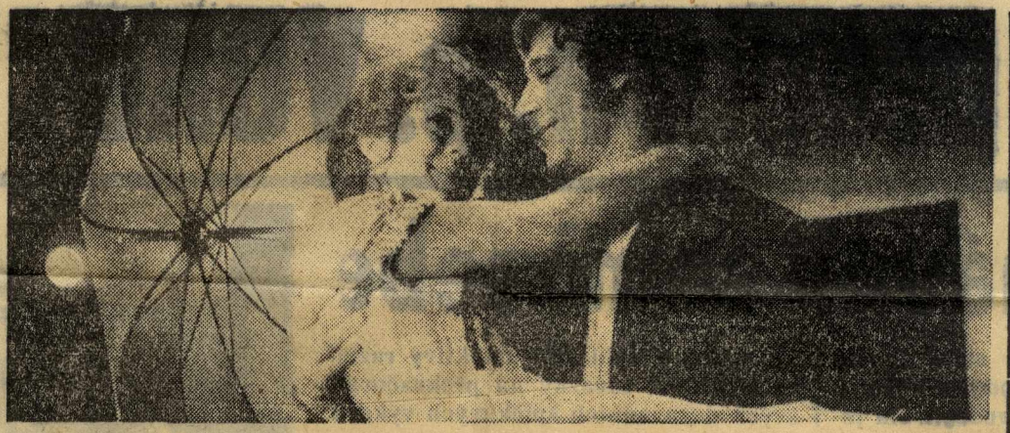

▲ *V pátek večer měla v Divadle Petra Bezruče premiéru hra Fráni Šrámka „Stříbrný vítr" v dramatizaci a režii Pavla Hradila. Hlavní role vytvořili Tomáš Töpfer (Jan Ratkin) a Lenka Termerová (Anička Karasová).*
Foto: FRANTIŠEK KRASL